

РЕШЕНИЕ

№ 8160

гр. София, 22.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 19.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **10011** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.87 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. О. С., гражданка на Руската федерация, [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], придружена непълнолетна, действаща със съгласието на законния си представител И. Ю. Д. (майка), която жалба е подадена чрез адв.Л., против Решение № 14105/21.09.2022 г., издадено от Зам.-Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на оспорващата е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорения акт, като постановен в противоречие с процесуалните норми и в нарушение на материалния закон. Жалбоподателката оспорва изводите на административния орган, че не са налице материалноправните предпоставки да ѝ се предостави закрила. Излага аргументи относно наличие на основателен страх за живота и сигурността на нея и семейството ѝ в държавата ѝ по произход. Навежда доводи за повърхностно провеждане на административната процедура и за нарушаване висшия интерес на детето. Жалбоподателката моли Съда да отмени оспореното решение и преписката да бъде върната на административния орган с указания за постановяване на акт, с който да бъде предоставена закрила в Република България по реда на ЗУБ. В с.з. жалбоподателката се явява лично и с майка си И. Ю. Д., а пълномощникът ѝ адв.Л.

поддържа жалбата. В последното с.з. жалбоподателката не се явява, а процесуалният ѝ представител адв.А. моли за отмяна на административния акт и за присъждане на разноски по представен списък (л.125).

Ответникът – Заместник-Председателят на Държавната агенция за бежанците, в с.з. се представлява от юк.Д., която оспорва жалбата.

Съдът намира за установена следната фактическа обстановка:

Оспорващата е подала лично и чрез законния си представител И. Ю. Д. (майка) молба рег.№ УП3821/27.05.2022 г. за предоставяне на международна закрила. Във връзка с молбата кандидатката е регистрирана и е запозната с писмени указания относно реда за подаване на молбата за статут и за процедурата, която ще следва, както и за нейните права и задължения. Жалбоподателката е попълнила регистрационен лист рег.№ УП3821/27.05.2022 г. Същата е регистрирана с имената: М. О. С., женски пол, гражданство Р. федерация, етническа принадлежност – руския, религия - православна християнка, дата на раждане: 13.05.2008 г. в [населено място], семейно положение: неомъжена, ЛНЧ: [ЕГН]. Личните ѝ данни са установени въз основа на националния ѝ паспорт.

На 23.06.2022 г., с участие на преводач от руски език с жалбоподателката е проведено интервю, с цел същата обстойно да обясни фактите и причините, поради които не може да се завърне в страната по произход. Жалбоподателката, заявява, че е напуснала легално Русия на 07.03.2022 г., преминавайки през Турция, влязла е законно на българска територия. Била е придружена от майка си. Идвала е в България на туризъм в продължение на 8 години, на българското Ч.. Молбата за закрила е мотивирана с оглед проблемите на нейните роднини – тежко икономическо положение, поскъпване на комуналните услуги и ниски заплати. Чуждата гражданка е заявила, че майка ѝ е била активист на опозицията, за което и била привиквана в полицията. В случай че се върнат в Русия, няма да могат да живеят спокойно. Самата тя не е била арестувана и не е имала проблеми в държавата си по произход. Имала е здравословни проблеми, които е лекувала. Представила е медицински документи.

В хода на административното производство е изискан, но не е получен социален доклад от дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“.

Във връзка с отправено искане до Директора на Специализирана дирекция "М" в ДАНС, на 01.07.2022 г. в ДАБ при МС е постъпило писмо рег.№ М-13734, с което Председателят на ДАБ при МС е уведомен, че ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на М. О. С., в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

По преписката е представена справка от дирекция "Международна дейност" в ДАБ, съдържаща информация за актуалната обстановка в Руската федерация.

С обжалваното в настоящото производство Решение № 14105/21.09.2022 г. на Зам.-Председателя на ДАБ е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателката на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 във вр.с чл.8 и чл.9 ЗУБ. За да направи този извод, органът е изложил установената в хода на производството история на кандидатката за статут. След извършения анализ на заявените обстоятелства е направил извод, че не са налице изискванията за осъществено спрямо молителката преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Преценил е, че по отношение на молителката не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и 2 ЗУБ. Случаят е разгледан и във връзка с

възможността за прилагане на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. След анализ на информацията от справка на дирекция "Международна дейност" при ДАБ към МС е счел, че не се установяват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут. Административният орган е посочил, че висшият интерес на детето изисква чуждата гражданка да се завърне в страна си по произход, за да продължи образованието си и да се лекува. Заклучил е, че спрямо заявителката не са налице основания да се счита, че спрямо нея съществува реален риск от тежки посегателства. Подчертал е, че посочените лични мотиви на заявителката не могат да се разглеждат като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл.9, ал.8 ЗУБ.

По делото се приеха като писмени доказателства: административната преписка, Заповед № 03-15/03.05.2022 г. на Председателя на ДАБ, справка от дирекция "Международна дейност" при ДАБ вх.№ ЦУ-780/06.06.2023 г. и съдебните актове, постановени от АССГ по адм.дело № 10012/2022 г. и от ВАС по адм.дело № 2596/2023 г. (л.112).

Предвид факта, че по делото участват малолетни деца, на основание чл.15, ал.6 от Закона закрила на детето по искане на Съда по делото беше представен Социален доклад изх.№ ПР/Д-С-СЛ/294-003/29.09.2023 г. (л.110) на Дирекция "Социално подпомагане"-С.. В социалния доклад са описани резултатите от проведената беседа с чуждата гражданка и майка ѝ, като е преразказана тяхната бежанска история. В доклада се съдържа информация относно грижите, които са полагани спрямо детето, за жилищните условия и среда за него, за възпитанието, образованието и социалната ѝ интеграция.

Административен съд - София град, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Решение № 14105/21.09.2022 г. на Зам.-Председателя на ДАБ е връчено лично на жалбоподателката на 14.10.2022 г. в присъствието на майка ѝ и на преводач. Жалбата е подадена на 28.10.2022 г. с вх.№ УП3821, в рамките на 14-дневния срок по чл.87 ЗУБ. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат неговите законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във основа на изложеното Съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Заместник-председателят на агенцията, съгласно Заповед № РД03-15/03.05.2022 г. на Председателя на ДАБ, с която на Заместник-председателя са делегирани правомощията по чл.48, ал.1, т.1-4 ЗУБ (л.91).

По същество жалбата е основателна поради следните съображения:

В административното производство жалбоподателката е участвала като малолетно лице, родено на 13.05.2008 г., като в хода му е навършила 14-годишна възраст на 13.05.2022 г. – преди постановяване на обжалваното решение. Тя е дете по смисъла на чл.2 от Закона за закрила на детето, тъй като не е навършила 18 години. Поради това на основание чл.15, ал.7 във вр.с ал.1 ЗЗД административният орган е следвало да уведоми дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на децата с цел неин представител да изрази становище, а при невъзможност – да предостави доклад. В случая процесуалните действия в административното производство не са се провели в присъствието на социален работник, нито е представен доклад. Макар да са налице

данни за уведомяване на компетентната ДСП за образуването на административното производство, не е изчакано получаването на социален доклад, а в производството безспорно се засягат права и интереси на детето чужденец – това съставлява нарушение на чл.15, ал.6 ЗЗД. Не може да се приеме, че начин интересите на детето са били защитени според предписанията на закона.

Обстоятелството, че жалбоподателката е придружена малолетна (впоследствие непълнолетна), и спрямо нея не са приложими разпоредбите на чл.25, ал.1 и ал.5 ЗУБ относно представителството на непридружените малолетни и непълнолетни, не изключва приложението на чл.15, ал.4, ал.6 и ал.8 ЗЗД. Обстоятелството, че тя е била малолетна към момента на подаване на молбата за закрила, директно я причислява към категорията на уязвимите лица по чл.30а ЗУБ и административният орган е бил длъжен да изпълни закона, като при прилагане на раздел II ЗУБ "Права и задължения на чужденците, търсеци закрила, по време на производството", е следвало да отчете нейното особено положение на малолетна. В настоящия случай това особено положение не е отчетено – нито на плоскостта на императивните разпоредби на Закона за закрила на детето при провеждането на производството, нито след това при обсъждане на молбата за закрила.

На следващо място, е налице нарушение поради разделянето на двете производства – това на жалбоподателката и другото на майка ѝ, тъй като няма законово основание за това. Производствата са били разделени изкуствено, както и приел и АССГ в решението, постановено по адм.дело № 10012/2022 г., образувано по жалба на майката И. Ю. Д. против аналогично решение на ДАБ за отказ от предоставяне на статут – Решение № 7933 от 21.12.2022 г., оставено в сила с Решение № 7355 от 05.07.2023 г. на ВАС по адм.дело № 2596/2023 г. Малолетното, впоследствие непълнолетно лице няма собствена бежанска история, а нейната е неразривно свързана с тази на майка ѝ, която изрично декларираше, че част от проблемите за връщането ѝ в Русия са именно свързани с дъщеря ѝ и вероятността да и бъде спряно лечението. Разделянето на двете административни производства е ограничило правото на защита и на двете лица.

По изложените съображения Съдът намира, че обжалваното решение следва да бъде отменено, а преписката – върната на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона. При издаване на новото решение при извършване на преценка дали молбата за закрила е основателна или не административният орган дължи произнасяне и относно сигурността на държавата по произход на лицето в светлината на нейната бежанска история.

При този изход на спора, в тежест на ответника следва да се възложат претендираните от жалбоподателката съдебно-деловодни разноски, представляващи хонорар за един адвокат в размер на 300 лв., съгласно представен списък за претендираните разноски, който Съдът кредитира само по отношение на един адвокат – в този смисъл е изричната разпоредба на чл.143, ал.1 АПК

Така мотивиран и на основание чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София - град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 14105/21.09.2022 г., издадено от Зам.-Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на М. О. С.,

гражданка на Руската федерация, [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], придружена непълнолетна, действаща със съгласието на законния си представител И. Ю. Д. (майка), е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

ИЗПРАЩА преписката на Зам.-Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново произнасяне по молбата на М. О. С., гражданка на Руската федерация, [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], придружена непълнолетна, действаща със съгласието на законния си представител И. Ю. Д. (майка), за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, при съобразяване указанията на Съда по тълкуването и прилагането на закона, дадени с настоящото решение.

ОСЪЖДА Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет да заплати на М. О. С., гражданка на Руската федерация, [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], разноски по делото в размер на 300 лв. (триста лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: